
Solidaritats literàries

JOSEP ANTONI FLUIXÀ*

Des de la mort de Joan Fuster són moltes les coses que s'han dit sobre la seua obra i al voltant de la indubtable personalitat de l'escriptor de Sueca. Una gran diversitat d'articles i de conferències han reflectit la pluralitat dels escrits fusterians i han analitzat aquests des de distintes perspectives: el Fuster poeta, l'historiador de la cultura, la societat i la llengua, l'escriptor àgil i entenedor que manipula meravellosament les paraules, l'humanista, l'intel·lectual compromés amb la realitat nacional del seu país, entre altres. Fins i tot, de la mà del doctor en Filosofia Antoni Riera, ha sigut reivindicat un Fuster filòsof, creador d'un pensament coherent i articulador de tots els aspectes de la seua producció, esparsa només en aparença.

Però, a pesar de tot això, em permetré d'esbossar ara i ací, modestament però atrevida, un aspecte de la personalitat i de l'obra de Joan Fuster que, segons em sembla, no ha sigut gaire comentat ni estudiat. Em referisc a l'atenció i a l'interés que l'autor dedicà a la lectura infantil i a la necessitat de popularitzar, des de ben menuts, el seu ús en la nostra llengua. Sóc

conscient, això sí, que aquest no és un dels temes cabdals de la seua obra. Fins i tot, és bastant probable que no done matèria ni tan sols per a una tesi doctoral. No obstant això, és interessant parlar-ne, sobretot per l'actitud marcadament indiferent que mostren altres escriptors i intel·lectuals contemporanis.

És perceptible que sovint es detecta un cert desdeny o oblit, per part de determinats sectors culturals, envers un tipus de producció escrita a la qual, potser, se li reconeix la seua utilitat, però mai no la seua probable categoria estètica literària. Convé, però, afirmar que aquestes són actituds nascudes des de la pura ignorància o desconeixement d'un gènere o subgènere que és capaç de donar, com altres, obres dolentes, regulars, bones i genials.

Joan Fuster, per contra, no va ser mai un intel·lectual menyspreador d'aquest tipus de producció literària. Ignore si va ser-ne o no un lector freqüent. Probablement no. Potser, en tot cas, d'aquella literatura d'aventures o de misteri que amb el pas del temps ha esdevingut lectura juvenil. Ara bé, el seu interès no deixa lloc al dubte. En els seus escrits no seria difícil trobar-ne alguna referència. Significatiu és, sobretot, l'esment de Folch i Torres al llibre *Ara o mai*, publicat l'any 1981, així com el breu pròleg que dedicà al llibre de Marisa Lacuesta guanyador del premi Enric Valor de literatura infantil, convocat també l'any 1981 per la Federació d'Entitats Culturals del País Valencià.

El mateix Fuster va ser autor i antologador d'*Un món per a*

infants, llibre editat l'any 1959 i destinat a la lectura en valencià dels nostres xiquets i xiquetes. A més a més, l'any 1969 publicà, en l'emblemàtica editorial La Galera, el llibre infantil titulat *Abans que el sol no creme*. A partir d'aquestes experiències, manifestà en més d'una ocasió, tant públicament com privada, com era de difícil escriure per a infants, i recolzà la publicació de traduccions en la nostra llengua de clàssics de la literatura juvenil.

Recentment, en un simposi sobre l'obra de Joan Fuster a la Universitat de València, Joan Miralles, professor de la Universitat de les Illes Balears, va ressaltar la contribució de Joan Fuster a l'estudi de la nostra cultura i literatura popular. En aquest mateix sentit, l'actual expansió de la nostra producció literària destinada a infants i joves, estic segur que atrauria la seua curiositat intel·lectual. "Totes les llibertats són solidàries", va escriure, i sembla que també tots els camps i aspectes de la cultura i la literatura ho són. Per això, ell no en desdenyava cap, perquè sabia que qui en desdenya un, desprecia tota la cultura. Un exemple, naturalment, a tenir en compte.

* Mestre i escriptor.